

(Италия); синъ на простъ селянинъ, който свирилъ на гусла. 7 годишенъ постъпва въ хора на Пловдивската катедрала, подъ Байдановъ, училъ се самъ да свири на разни инструменти: окарина, китара, ржчна хармоника, а едва 10 годишенъ — и корнетъ. Като ученикъ въ долнитъ класове на гимназията, пѣе въ училищния хоръ, подъ Букорещлиевъ и учи пиано, цигулка и теория при Пипковъ, който окончателно го подтиква къмъ музикално поприще. 14 годишенъ постъпва въ Букурещката консерватория, дето учи при

Георги Атанасовъ

Кириякъ, (теория), Калушъ, (тромбонъ) и Вахманъ (хармония), като въ последнитъ години е свирилъ въ оркестра на Букурещката държавна опера — нѣщо, което е отъ голѣмо значение за посвещаването му на оперна композиция. Поради смутетъ по убийството на ромънския професоръ Михаеляну, заедно съ всички българи студенти, А. бива арестуванъ, а после и изгоненъ отъ Ромъния (1901) — въпреки голѣмото застъпничество на директора Вахманъ, да бѣде оставенъ тамъ. Следъ 5 месечно престояване въ България, той заминава за Италия и прави опитъ да постъпи въ Миланската консерватория, но, поради високитъ

такси и голѣмия напливъ на ученици, той се отправя за Пезаро и постъпва въ „Liceo musicale Rossini“, чийто директоръ е билъ тогава Маскани, при когото учи и свободна композиция, а контрапунктъ, канонъ и fuga — при Чиконини. 1903 се връща въ България за да отбие военната си повинност, като изпълняващъ длъжността капелмайсторъ на 28 Родопски полкъ въ Хасково. Когато на следната година полкътъ бива премѣстенъ въ Карлово, той става титуляренъ неговъ капелмайсторъ, и остава тамъ до 1907 г. Тукъ започва композиционната му дейност, пишейки китки отъ народни пѣсни за духова музика, отличаващи се съ умѣлия си контрапунктъ и напечатва първата си работа — „25 детски пѣсни“ за основното училище. Дейността му въ Карлово е свързана съ основаването тамъ на „Музикалната дружина“ (гражданско дружество), въ която той работи съ голѣмо усърдие и любовъ. 1907 година, за проявена дейносгъ, бива премѣстенъ за капелмайсторъ на 21 Сръдногорски полкъ въ Пловдивъ. Тукъ той работи, освенъ съ полковитъ — духова музика и струненъ оркестръ, но и въ „Пловдивското пѣвческо дружество“, и за нуждитъ на първата „Детска музикална китка“ на Д. Бойчевъ написва и първата българска детска оперетка — „Болниятъ учитель“, а после и „За птички“, въ която вмѣква за пръвъ пътъ народни пѣсни. 1910 написва първата своя опера „Бориславъ“, играна отъ Оперната дружба съ насърдителенъ успѣхъ. Все тукъ написва и прелестната юношеска оперета „Самодивското изворче“, (текстъ — Хр. Дериянъ), която се поставя едва 1917 отъ I Софийска девическа гимназия, подъ ръководството на Иванъ Вулпе. Съ 21 полкъ А. прекарва балканската война, следъ която полкътъ остава въ Пашмаклии. Тукъ А. записва и изучава народнитъ пѣсни на помацитъ, частъ отъ които използва за последвалата своя опера „Гергана“. 1914 бива назначенъ за капелмайсторъ на Лейбъ-Гвардейския на Н. В. полкъ — като първи българинъ, който заема този постъ. Съ оркестра на гвардията, попълненъ до 60 души съ най-добритъ наши инструменталисти, той туря 1916 началото на из-